

**Arnoldi Corvini â Belderen, Batavi, Jcti quondam
Consummatissimi, Consilarii Electoralis & Professoris
Moguntini Publici, &c. Tractatus Geminus De Personis
Atque Beneficiis Ecclesiasticis Sive ...**

opus posthumum, diu desideratum, nunc demum excusum, & indice
locupletissimo instructum

De beneficiis ecclesiasticis

Corvinus van Beldern, Arnold

Francofurti ad Moenum, 1708

VD18 10184902

De Origine Beneficiorum. Tit. 1

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62028](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62028)

LIBER PRIMUS.
TITULUS I.

De Origine Beneficiorum.

SUMMARI A.

- 1. Origo Beneficiorum , Religio erga Deum.
- 2. Est ea juris Naturalis. Quare.
- 3. Sacrificia quando nata.
- 4. Ob quas causas introducta.
- 5. Sacrificare quid.
- 6. Qui primum sacrificaverunt.
- 7. Qui fuerint Sacerdotes ante & post Moysen.
- 8. Qua ipsis relicta.
- 9. Ethnicorum veterum & modernorum Sacrificia: & Sacerdotes.
- 10. Quam curam habuerint cum Sacerdotibus suis Ethnici veteres.
- 11. Quam hodierni.
- 12. Quam Ecclesia Christiana Antiqua & Hodierna.
- 13. Bona habuit Christus.
- 14. Habuerunt Apostoli; Et undè.
- 15. Cur Christiani Bona sua contulerint in commune vendiderintq; immobilia.
- 16. An ad bonorum communicationem fuerint adstricti.

[A] 2

17. Post

ITUS
SONIS
Ecclesiast

IV.
Z

LIBER

- 17. Post tempora Apostolorum ceperunt bona immobilia tradi Ecclesiis Matricibus, ut ex eorum fructibus alerentur offerentes & egentes.
- 18. Qui fuerint praeipue liberales erga Ecclesiam Romanam.
- 19. Cur Ecclesiis accesserint Principatus.
- 20. Quare Ecclesiis oblationes fecerint Christiani, cum Principes, tum alii.
- 21. Unde excreverint Ecclesia opes in immensum.
- 22. Qui eas habuerint in sua potestate olim, & quomodo.
- 23. Quomodo debuerint distribui.
- 24. Numerabantur inter pauperes. Ecclesia Praepositi: sed non omnes.
- 25. Qui dispensandi modus postea Episcopus praescriptus.
- 26. Antiquatus: Originis Beneficia.
- 27. An Beneficiatus possit de Beneficiorum fructibus disponere & transferri.
- 28. Quae hic Principum Sacularium auctoritas.
- 29. Quid statuerint circa Bonorum administrationem Concilia.

CORV
De Per
et Benef

G

1
2

Rigo Beneficiorum eorumque fons, est Religio erga Deum.

Jur. Primò; Quia rationi Naturali insitus est sententia Dei, ejusque cognitio. Cicero lib. 1. de Legib. & x. Terentian. ait; Nulla gens est, nec tam immansueta, nec tam ferrea qua civitas ignoret, qualem Deum habere debeat, tamen habendum sciat. D. Augustinus lib. 83. quaestio. qu. 51. idem confirmat; Seneca epist. 118. sic

bit; Apud nos veritas argumentum est aliquid omnibus videri, tanquam Deus esse inter alia hoc colligimus, quod omnibus de Diis opinio instita est, nec alia gens usquam est adeo extra Leges, moresq; projecta, ut non aliquos Deos esse creatat: Secundò; Quia creatura ipsa earumque consideratio, esse quoddam summum numen, summam causam, eumque verum Deum, qui hæc omnia fecit & conseruet, docent: ut docet Job cap. 12. vers. 7. & seq. & liber Sapientia cap. 13. vers. 5. Dicit D. Paulus epist. 1. ad Corinth. cap. 13. vers. 12. Videmus, Deum (in creaturis) tanquam in enigmate. D. Prosper lib. de vocatione Gent. cap. 1. Tanquam in volumine magno, cuius pagina sunt elementa D. Bernardus libro de considerat. dicit, & per illas ascendimus ad Deum tanquam per scalam. D. Augustinus libro de Spiritu & littera, ait; Eos qui non cognoscunt Deum per creaturas, detinere veritatem in iniquitate, & veluti comprimere fauces earum; ut quod, ut Idem habet, lib. 7. confession. cap. 13. omnia condita laudent Deum: D. Ambrosius ad epist. ad Romanos cap. 2. inquit probè; Ipsa natura proprio iudicio Creatorem suum cognoscit, non per legem, sed per rationem naturæ; Opus enim Opificem cernit in se; Cicero de respons. Hæc sic; Quis est tam vecors qui, vel cum suspexerit in calum, DEUM esse non sentiat? & ea quæ tanta mente fiunt, ut vix quisquam arte ulla ordinem rerum atq; vicissitudinem persequi possit, casu fieri putet.

Cum Religione & cultu Dei statim ab initio nata fuere sacrificia, 3
num publica, tum privata; cap. 4. Genes. Dicit Aristoteles lib. 5. Et hic. cap. 7. sacrificare quidem capra, vel ove, esse juris proprii alicujus Civitatis, & consequenter Civilis; sacrificare autem in genere esse Juris Gentium Naturalis.

Introducta sacrificia maximè tres ob causas; 1. Nempe ut honoris & laudis divinitati debita signaretur testimonium: 2. Ut beneficiorum acceptorum haberentur gratia; & postularentur necessaria: 3. Urrepellerentur noxia. Petr. Gregor. in Institution. de Benef. cap. 2. num. 2.

Sacrificare autem nihil est aliud, quam Deo offerre munera: vel 5
brevis. Sacrificare est officium quod rei divinae faciendæ causa impenditur. Plato in Eutryphone.

Primum Deo Sacrificium, secundum Hebræos, Deo obtulit pri- 6
mus

INUS
SONIS
Ecclesiast

IV.
Z

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

mus homo Adam; & quidem bovem; ritumque illum in Spiritu
 cui Filios suos. Obtulit Cain agricola è fructibus terra munera Deo.
 Abel pastor ovium, de primogenitis gregis sui & de adipibus cornu
Genes. 4. Dehinc Enoch filius Seth, aliis rebus seculi operam navavit
 bus, nomen Domini invocare coepit publicè, & religionis Sacerdotum
 & cultum profiteri & exercere publicè. *Gen. 4.* Nec non post diluvium
 ædificavit Deo altare, & sacrificavit de cunctis pecoribus, volucribus
 animalibus mundis. *Genes. 8. vers. 20.* Melchisedech, Rex Salem, obtulit
 Domino panem & vinum; *Genes. 14. vers. 18.* D. Paulus ad Hebræos
cap. 7. vers. 3. Joseph. lib. 6. Belli Judaic. cap. fin. Abraham ædificavit
 peregrinatione sua, inter Bethel & Hay altare Domino, & invocavit
 nomen Eius: *Genes. 12. vers. -- & 13. vers. 4.*

7 Dicit D. Hieronymus in traditionibus. & epist. ad Euagrium, & cen-
 sentiunt Hebræi, à Noe usque ad Aaronem, Sacerdotes & Pontifices
 fuisse omnes primogenitos. Moyses iussu Dei religionis cultum ordi-
 navit, certos delegit & ordinavit Sacerdotes & ministros; determi-
 nit sacrificia, tabernaculum, altare, oblationes: *Exod. cap. 8. cum seq.*
usq. ad 31. & serè per totum Leviticum. & princ. Numeror.

8 Sacerdotibus illis, post ingressum populi in terram promissionis
 & divisionem ejus factam, relatæ illis fuere primitiæ & decimæ con-
 sum & oblationes: *Num. 18. & 34. Josua 14. Ezechiel. 44. c. causæ Co-*
pens. de verb. signific. can. 1. caus. 4. qu. 4. c. prohibemus. de decim. Sa-
tum etiam quid ex sacrificiis deberet esse Sacerdotum. Levit. 2. vers. 3.
& 7. vers. 6. & 10. vers. 3. & 24. vers. 9.

9 Imitati hoc fuere Idololatræ Ethnici; Quanquam enim veri De-
 notio ex Idololatorum mentibus exulasser, atramen ea quæ erant reli-
 gionis, retenta sunt in superstitione. Veteres alii pro sacrificio offer-
 bant Deo bonam & gratam voluntatem, preces, laudes, hymnos,
 Odas: alii thura, fruges: alii animalium victimas; ut Baccho caprea
Ovid. 2. de Ponto. velasium; Plinius histor. natural. lib. 24. cap. 24.
 Cereri porcam; Dianæ cervam; Iſidi anserem; Soli equum; *Ovid.*
1. Fastor. Immolabant Diis suis nonnulli taurum, gallum, oves, arceos,
 porcos; imò & homines; ut olim Chii, Arabes, Schytræ, Phœnicæ,
 Galli, & similes, de quibus vide *Macrob. lib. 1. Saturnal. cap. 5. & 7. lib. 3. cap.*

Corv
 De Per
 et Benef
 G

cap. 6. *Alexand. ab Alexand. Genial. Dier. lib. 6. cap. fin.* & Patrum notiorum memoria ante Hispanorum appulsum, Peruanis, Mexicanis; adhuc Tartari, qui Magno Cham; Indi qui Magno Calamihan subsumt; aliique. Alii offerebant, & adhuc offerunt, spolia, vota, alve in sacrificium & in cultum munera, secundum ritus & placita vel propria, vel publica. Habuit & habet adhuc unaquaque Gentilium ratio in sua superstitione Sacrificulos, Sacerdotes, sacrorumque ministros. Ethiopes, Phoenices, Phryges, habebant suos, habebant & suos Graeci; *vid. Jul. Polluc. lib. 1. Onomastic. cap. 18.* Romani habebant suos Flamines, Dialem, Martialem, Quirinalem, Criminalem, Vulcanalem, Carmentalem, &c. Sacerdotes, Potitios, Pinarios, Arvales, Augures, *Livius lib. 1. Dionys. Halicarnass. 2. Salius, Idem lib. 12. Plutarch. in Numa.* alios; Habent adhuc hodie Indi suos Bramines, Gregos, Talagregos, Rolims, Nee pois, Bicos, Sacureos, Chanfaraihos; Chineses suos Calagregos, Menigregos, aliosque; Japonenses suos Jangos, Jammahoos; aliique Barbari suos.

Cum Sacerdotibus habuit, etiam superstitione curam Illorum, ut in sacrificiorum: Refert Aristoteles *lib. 7. Polit. cap. 1.* Sacerdotibus fuisse circa templa commestationes institutas: Herodorus *lib. 2.* Aegyptios Sacerdotes nihil ex re domestica, omnia ex publico impendisse: *Dion. Halicarnassus lib. 2.* Romanis Sacerdotibus annonas datas ex publico, certosque redditus collegiis Sacrificulorum fuisse distinctos: *Plinius histor. natur. lib. 12. cap. 14.* Sacerdotes Arabiae, ex thure, quod in Arabia defertur, Sabotham nomine Dei sui, Sabin dicti, certam menturam accepisse: *Et d. lib. 12. cap. 19.* Sacerdotes Aegyptios cinamomi decimas accepisse. *Et lib. 8. histor. natur. cap. 2.* Vereres Romanos vina aut novas fruges non degustasse, priusquam Sacerdotibus primitias libassent.

Eandem Sacerdotum curam habet adhuc hodie superstitione; Indi in suis Sacerdotibus redditus dant plusquam regios; Chineses alunt eos ex publico: Japonenses, ut & in India Siamenses, Sacerdotes, aliique habent certos redditus ab Imperatore, aliique sustentantur ex Eleemosynis plebis.

Si Sacerdotum curam habuit Lex Testamenti veteris, si Ethnica 12 Super-

in us
sonis
Ecclesiam

IV.
Z

Superstitio; majorem habuit largiendo iis & Ecclesiis bona Antiqua Ecclesia Christiana, & habet Hodierna. Sed, ut hoc intelligatur melius, Bonorum quae Ecclesia possidet origo, finis & usus à Christi & Apostolorum eius temporibus sunt deducenda.

13 Habuit, ut testatur Sacra Historia, Servator Noster, facultatem aliquas, sed pertenuas: ita ut saltem non teneretur mendicare; quod nonnulli, propterea damnati, asserere non dubitarunt: *cap. cum non nonnullos. 4. cum seq. de verbor. significat. in Extrav. Johan. 22.* Solent enim Dominus pecuniam sibi oblatam aut quoquo modo quaerentibus diligenter custodire, ut ex ea tam sibi, quam sectatoribus & comitibus suis compararet & victum & vestitum *D. Joan. 13. vers. 29.* Dicit Augustinus; *Habebat Dominus oculos à fidelibus oblatam conservans, & pro eorum necessitatibus, & aliis indigentibus tribuebat. can. habebat. 12. qu. 1.* Tribuebat enim eis exigua, sed sufficientia sine inopia; admonere quoque ut, in Deo spem solam ponentes, non essent solliciti de rebus temporalibus, ut nihil possiderent, nec etiam deferrent peram, non aurum, non argentum in zonis, non haberent duas tunicas, non virgam; sed sicut certo nutriendosiri, cum mercenarius mercede sua sit dignus: *D. Mattheus cap. 10. vers. 9. D. Lucas cap. 9. vers. 2.* Verum dixit eis *D. Mattheus cap. 6. vers. 31. cum seq. Nolite solliciti esse, dicentes, quid manducabimus aut quid bibemus, aut quo operiemur, haec enim omnia gentes inquirunt. scit enim pater vester caelestis; quia his omnibus indigetis. Quae sunt enim primum regnum Dei, & haec omnia adjicientur vobis. Nolite igitur solliciti esse in crastinum: crastinus enim dies sollicitus erit sibi ipsi: sufficit enim diei malitia sua.* Sed dixit hoc non, ut nihil pecuniae servetur à sanctis, sed ne propter ista serviatur, & propter inopiae timorem justitia deferatur. *d. can. habebat. 12. qu. 1.*

14 Formam ergo pecuniae Ecclesiasticae primus instituit Christus. Et mortuo & in caelum sublato, Apostoli, & Discipuli, Cultoresque eius non mediocrem leguntur possedisse pecuniae vim, adeo ut quamvis eorum numerus esset ingens, tamen inter eos nemo reperiretur egenus. Qui catechizabatur in fide, communicabat in omnibus bonis ei qui eum catechizabat: *D. Paul. ad Galat. 6. vers. 6.* Qui altari serviebat, de alteri vivebat: *D. Paul. 1. ad Corinth. cap. 9. cap. cum secundum Apolos.*

Corv.
De Per.
et Benefic.

G

tom. 16. de prebend. Fiebant etiam collectæ cleemosynæ ex diversis regionibus, qui distribuenter & mitterentur his qui egerent: *D. Paul. d. epist. ad Galat. 2. vers. 10.* Imò, ut scribit *D. Lucas Actor. 4. vers. 32.* *Multitudinis credentium erat cor unum, & anima una: nec quisquam eorum, quæ possidebat, aliquid suum esse dicebat, sed erant illis omnia communia.* Et quotquot erant possessores agrorum aut domorum, vendentes afferbant pretia, & ponebant ante pedes Apostolorum, qui distribuere oblata, per Diaconos juxta necessitatem cujusque. Idque secundum præceptum Dei, *Deut. 15. vers. 4.* ubi, *Omnino indigens & mendicis non erit inter vos.*

Eadem referuntur à Clemente, qui illis temporibus fuisse creditur; in epist. 5. *relata in can. Dilectissimis. 12. qu. 1.* qua fratres & condiscipulos suos ad bonorum communicationem hortatur.

Quod autem maluerint primi Christiani ex prædiorum venditio-¹⁵ nec conficere pecuniam, quam retinere ea, & ex eorum fructibus se ipsos alere, Melchides Papa, *can. futuram. 15. d. caus. 8. qu. 1.* id factum scribit, quia cum futuram Ecclesiam in Gentibus viderent, prædia & possessiones in Judæa adipisci utile non putaverunt.

Nec Christiani ad istam bonorum communicationem adstringe-¹⁶ bantur Lege aliqua, f. ciebant id ex libro piæ voluntatis proposito, nunquam ex promissione, ac voto intercedente: Intelligebant satis, eam à Christo non fuisse præceptam, & proprietatem dominiorumque distinctionem, quæ hominum rationem naturalem sequentium consensu recepta, nec Divino Juri, nec Christianæ religioni esse repugnantem. Ea siquidem est hominum corruptio & improbitas, ut humana societas retineri & conservari nequeat commode, Platonicâ inter homines indiscriminatim constitutâ communione. Si qui tamen affectu illo mutuo & charitate, quam nobis commendavit & præcepit Christus unice, ita ducantur constantissimè, ut non modò ulro conferant facultates, sed operam quoque suam, laborem, industriam, eorum absque dubio in hac æquabilitate & rerum omnium communicatione vita futura erit jucundissima & felicissima. *vid. Duar. de Sacr. Eccles. Ministr. lib. 2. cap. 1.*

Idem autem dominiorum proprietates & distinctio probatur Jure
[B] Gen-

INUS
SONIS
Ecclesiast

IV.
Z

Gentium, cui minime refragatur religio nostra, quia obtineri ab hominibus non creditur in tantis eorum vitis, ut sine fraude & discordantia perseverent in communionem. Proinde cum Ananias & Sapphira retinissent agri venditi pretium, parte tantum ad Apostolos per Ananiam delatâ, D. Petrus non damnavit illum eo nomine, sed quod dolo effecti, simulatione ac mendacio usi. *Anania*, inquit, *cur implevit Sathanus cor tuum ut mentiretur Spiritui Sancto, & fraudares de pretio agri? Num profus tibi manebat, & vendidatus erat in tua potestate? Actuum.*

Et hæc fuerunt prima Ecclesiæ Christianæ temporibus Apostolorum incunabula, & divitiarum ejus, earumque status & usus.

17 Post eorum tempora, cum Christianorum numerus intra viginti aut triginta ad summum annos per universum Orbem esset dispersus, *Irenæus in 1 Justinus advers. Tryphonium* & viderent utilius fore, si hereditates & agros quos vendebant, traderent Ecclesiis, quibus prædicti Episcopi, eo quod ex sumptibus eorum tam præsentibus, quam temporibus futuris, plura & elegantiora ministrare possent fidelibus communitatem vitam ducentibus, quam ex pretio ipsorum; ceperunt prædictos agros quos vendere solebant, matricibus Ecclesiis tradere, & sumptibus eorum vivere. *can. videntes. can. expedit. can. duo sunt. caus. 12. q. 1.*

Ex eo igitur tempore certatim unusquisque pius & fidelis prædictas & possessiones dabat Ecclesiæ; ex quorum fructibus non solum ministri, sed & alii egentes alerentur.

18 Ac præ cæteris Imperatoris Constantini celebratur liberalitas Ecclesiis; *can. Constantinus. dist. 96. can. futuram. 12. q. 1. 1. de SS. Eccles.* Nulli tamen plus contulerunt Ecclesiæ Romanæ, nec magis potentiam auxerunt, quam Pipinus, Carolus Magnus, Ludovicus Pius, Francorum Reges, & Romanorum Imperatores. Pipinus ad Apostolicam donavit Ravennam cum Exarchatu toto; *Anastasius Biblioth. in Stephano 3. loquens de Faltado Abbate; dicit; Ipsa est tam Ravennatum Urbis, quam diversarum Civitatum ipsius Ravennatum Exarchatus, una cum supradicta donatione de his à suo Rege (Pipino) emissa, in Confessione B. Petri ponens: Eidem Apostolo, & eius Vicario Sanctissimo Pape, atq; omnibus ejus Successoribus, Pontificibus perenniter possidendas atq; disponendas tradidit.* Carolus Magnus, *can.*

CORVINUS
De Per
et Benefic.

G

tantum renovavit donationem à Patre Pipino factam; sed & auxit. Dicit idem Anastasius eodem loco: & univesum Exarchatum Ravennatium, sicut antiquitus erat, atq; (legendum usque) provincias Venetiarum & Hystriam, nec non & cunctum Ducatum Spoletinum, & Beneventanum. Fecit idem Ludovicus Pius. ut test. can. Ego Ludovicus. dist. 67. Donavit etiam Pontificis ditioni Otho Magnus Imperator Civitatem Alderburgum cum Obotritorum ditione omni, usque ad fluvium Panin & civitatem Demin. Crantz. lib. 2. Vandalie. cap. 31.

Maluerunt etiam plures se suaque potius subicere Ecclesiae, ut in auctori & matri, quam ditioni & Imperio Principum. Unde temporum successu, tot Ducatus, Comitatus, Principatus, quot nunc sunt & fuerunt, accesserunt Ecclesiis.

Eo pacto Saxones à Carolo Magno superati, iniquis animis tulerunt Imperium, nec quieverunt prius, quam ut Episcopis permitterentur: Crantz. d. lib. cap. 22. Constitutus & erectis & dotatis propterea à dicto Carolo Magno, Sedibus Episcopalibus per Germaniam ferè omnibus.

Commemorare possem hic non tantum aliorum Principum, Regum, Imperatorum, sed & aliorum piorum hominum, beneficia in ceteras totius Orbis Ecclesias undique collata; sed descriptio eius rei iustum desideraret volumen.

Faciebant autem istas oblationes Principes, ut Episcopi populiz possent conciliare sibi favorem, & honorabiles essent Regulis; ut de se Otho Magnus: d. loco Crantz. cap. 31. faciebant lidem, ut & alii pii homines, in redemptionem peccatorum.

Quale illud est, quod de Hilario Episcopo Arelatensi Prosper memoriz mandavit; Nempe eum acceptis fidelium numerosis hereditatibus, mirum in modum locupletasse Ecclesiam: d. can. expedit. 12. quod ex quo de ceteris fieri potest conjectura.

Præter istos redditus, præterque decimam partem non fructuum modo, sed & negotiationis, quæstus & lucri, de qua postea, & alias quasdam largitiones, quotidie in sacro ipso conventu fiebant oblationes ad altare. Theodoret. lib. 5. cap. 18. can. omnis. 69. de consecrat. dist. 1.

[B] 2

Non

INUS
SONUS
Ecclesiam

IV.

Z

Non ergò mirum, quod nunc omnibus testatum est & manifestum, Ecclesiæ opes excrevisse in inmensum.

De oblationibus Ecclesiæ Romanæ earumque abusu, loquitur Ammianus Marcellinus. *histor. lib. 27. Damasus*, inquit, & Urbs supra modum humanum ad rapiendam Episcopalem Sedem ardentis studio asperimè confluebantur, ad usq; mortis & vulnerum discriminis adiumentis, utriusq; progressis, que nec corrigere sufficiens Vincentius nec mollire, vi magna coactus successit in suburbanum, & in concenatione superaverat Damasus, parte, qua ei forebat instante. Constatq; in Sicilia Siceni, ubi ritus Christiani est conventiculum, uno die centum triginta septem cadavera reperta peremptorum, efferatamq; diu plebem, æque postea delinitam. Neq; ego abnuo, ostentationem rerum considerans urbanarum, huius rei cupidos ob impetrandum quod appetunt, omni contentione latrojugari debere, cum id adepti, futuri sint ita securi, ut dicentur oblationibus matronarum, procedantq; vehiculis insidentes, circumspicere vestiti, que curantes profusas, adeo ut eorum convivium, regales superent mensas, esse poterant beati revera, si magnitudine Urbis despecta, quam vitia opponunt ad imitationem Antistiti quorundam provincialium viderent, tenuit ascedendi potandiq; parcissimè, vilitas etiam indumentorum, & precilia humum spectantia perpetuo, Numini verisq; ejus cultoribus ut commendant & verecundos.

22 Omnes autem hujusmodi obventiones, reditus ac oblationes sua potestate habebat olim Episcopus; *can. precipimus. 12. qu. 1. can. pervenit. 16. qu. 7.* sed ita tamen, ut eas res non dispensaret Ipse ac administraret, sed Diaconis, Hypodiaconis, Oeconomis ac Defensoribus eorum dispensationem distributionemque committeret, qui administrationis suæ postea Ipsi redderent rationem. *can. Episcopus. d. c. 12. qu. 1. can. nobis. 12. qu. 2.*

23 Distribui debebant, præcipuè pauperibus quorum ingentem numerum alere solebat Ecclesiæ; unde & bona Ecclesiæ passim in veteribus canonibus dicuntur patrimonium pauperum. *can. 49. quis iuxta. 16. qu. 1. can. convenior. 23. qu. 8. vid. can. sicut ii. in fin. dist. 47.* D. Augustinus *sermone 219. de tempore. can. 66. decima. 16. qu. 1.* eos qui decimas non persolvunt, tot homicidiorum reos futuros, ait, quot pauperes in-

CORVINUS
De Per
et Benefic.

G

memortui fuerint, quia rem à Deo pauperibus delegatam suis usibus
 relevant. Divus Ambrosius lib. 2. de offic. cap. 28. inquit, *Aurum Ec-*
clesiæ habet, non ut servet, sed ut erogat, & subveniat in necessitatibus.
Quid est opus custodire quod nihil adjuvat? An ignoramus, quantum auri
& argenti de templo Domini Assirii sustulerunt? Nonne dicitur est Do-
minus, cur passus es tot inopes fame mori? certum habebas aurum, unde
ministrasses alimoniam; &c. can. 70. aurum. 12. qu. 2. D. Hieronymus
ad Nepotian. de Vita Clericor. scribit; Gloria Episcopi est: pauperum ino-
pe providere: ignominia Sacerdotis est propriis studere divitiis. can. gloria.
71. d. can. & qu. Et Idem ibid. vers. amico: Amico rapere quidpiam fur-
tum est, Ecclesiam fraudare sacrilegium est; accepisse pauperibus erogan-
dam, & surientibus plurimis, illud reservare vel cautum esse velle, vel ti-
midum, aut, quod apertissimi sceleris est, aliquid inde subtrahere, omnium
peccatorum sceleritatem superat. Sunt enim bona Ecclesiæ Christi patri-
monium. c. cam ex eo. § 3. §. nos super. de elect. in 6. & dominium eo-
rum penes Deum.

Inter pauperes quibus eorum debetur usus, & numerantur Eccle-24
 siæ Prepositi, cum & ii proprium non habeant. d. can. expedit. 12. qu.
 1. Proinde id in can. fin. quoniam quicquid. 16. qu. 1. distinguitur, ut ita
 participare debeant in bonis Ecclesiasticis Prepositi, si aliunde nihil ha-
 beant, non aliter; additurque sententia, Ecclesiasticis valde timenda, ex
 D. Hieronymo ad Papam Damasum; *Qui bonis parentum & opibus su-*
stantari possunt, si quod pauperum est (de bonis agit Ecclesiæ) accipiunt,
sacrilegium incurrunt & committunt; & per abusionem talium, iudicium
ibi manducant & bibunt. Consonat can. Clericos. 1. qu. 2. Dicit D.
Proper lib. 2. de vita contemplativa cap. 9. & 10. in can. 7. pastor. Ecclesiæ.
d. c. 1. qu. 2. & Concilium Aquisgranense can. 107. quod Pastor Ecclesiæ
his quibus sua sufficiunt, non debet aliquid erogare, quando nihil aliud
sibi habentibus dare, quam perdere. Et quod nec illi qui sua possiden-
tes dati sibi aliquid volunt, sine grandi peccato suo unde pauper victu-
sus erant, accipiunt; &c. Dicit D. Augustinus in epist. 50. ad Bonifacium
relata in can. 3. quod autem nobis. 23. qu. 7. bona Ecclesiæ esse pau-
perum, & Prepositorum, si pauperes sint, & ut compauperum:
*Verba eius sunt; *Quæ tamen bona, si pauperum compauperes su-**
nt, & nostra sunt & illorum. Si autem privatim quæ nobis sufficiant, pos-
 [B] 3 sidemus,

INUS
 SOMUS
 Ecclesiæ

IV.

sidemus, non sunt illa nostra, sed pauperum, quorum procuracionem modo gerimus, non proprietatem nostra usurpatione damnabili vendicamus. Videant & Ecclesiastici quid de bonis Ecclesie ab illis possidentiat D. Chrysostomus *inc. 26. D. Matth. homil. 86.* Legimus apud Sozatem *lib. histor. 8. cap. 12.* Chrysostomum Episcopum nihil pro se duos panes pro victu, singulis diebus ex bonis Ecclesie accepisse.

25 Porro ex dictis patet ecclesiasticarum facultatum dispensacionem Episcoporum arbitrio fuisse commissam olim. Verum ob cupiditatem quorundam parum recte ac sincere administrantium nonnulla nones veteres ipsis prescripserunt dispensandi modum & rationes. Nempe ut fiant tam oblationum, quam aliarum quarumcunque oblationum, partes quatuor. Quarum; Prima distribuatur pauperibus Altera Clericis officio divino vel ministerio laborantibus; Tertia ad fabricam Ecclesie, & ad eam sartam rectamque habendam; Quarta retineat Episcopus hospitalitatis exercenda causa. *can. volu. can. Vulturana. can. concessio. can. quatuor. can. de redditibus. 12. qu. 2. can. P. l. lum. 16. qu. 3.*

26 Causa profecto iustissima: sed, ut est humanarum rerum ordinatio nunquam in eodem statu permanentium, hac rerum communium distributio, ad extremum profus antiquata & sublata est, ac nimis singulis certi adjuncti & assignati redditus, quibus ministri fruuntur quam re propria: eosque ipsi dispensent atque administrent arbitrio sine ullius aut Diaconi opera, aut Episcopi auctoritate: & hos rebus ministeriis attributos hodie vulgo appellamus *Beneficia.*

Quam partem abstulerint pauperes, in hoc, ut ita dicam, imperio Duarenus *d. tract. lib. 6. cap. in fin.* familiae circiscunda iudicio, nondum plane compertum est.

Saltem considerari deberet intentio eorum, qui largiti sunt bona Ecclesiis: utpote quae secundum eam, si quod iustum est servari expendi debent, nec possunt in usus converti alios. *l. 1. §. 4. ff. de administr. rer. ad civit. pertin. nisi fortasse ex causa in magis pios. mag. l. legatum civitat. 16. cum seq. ff. de usu & usufr. legato.*

27 Usu tamen hodie receptum, ferè ubique, ut beneficiarii disponent & testari possint de beneficiorum fructibus perceptis. An recte non dicitur

Corvinus
De Per
et Benefic

G

puto hic. D. Augustinus in tract. 50. in Iohannem. cap. 12. relatus in
in. Exemplum Domini accipe. 12. qu. 1. inquit; Exemplum Domini ac-
cipe converfantis in terra. Quare habebat loculos, cui Angeli ministrave-
runt? nisi quia Ecclesia ipsius loculos suos habitura erat? Quare fures
ampli nisi ut ejus Ecclesia patienter fures toleret? Dicitur in cap. ad hac.
disflament. non posse beneficiatum de fructibus beneficii disponere, ni-
si per viam Eleemofyna: Etiam in favorem pauperum propinquorum;
c. 1. de cohabit. Cleric. & mulier. can. omni scio confirmetur. & ibi Gloss. non
autem ob pompam & fastum propinquorum: quia tum & dantes & ac-
cipientes tenerentur ad restitutionem. can. pervenit. 17. qu. 7. In can. per-
venit. 1. qu. 3. Gregorius VII. Episcopus, qui non Sacerdotibus sua Di-
cecticos decimas & oblationes dabant, sed Militibus Laicis servitoribus
(siloquitur) &, quod gravius, consanguineis, ponit inter maximos
hereticos & Antichristos & Simoniacos.

Quare non esset hic contemnenda Principis Secularis auctoritas, 28
quibet Imperium à Deo, & ut Christianus debet conservare Ecclesie
bona: per quam caveretur sollicitè, ne bona & redditus Ecclesie venirent
in abulum. Sic olim Rex Judæ Joas, Pontificis Jojada consilio, pro-
hibuit Sacerdotibus pecuniam accipere, in templum Dei per Sanctos &
manentes consecratam & oblatam à Populo; neque ex gazophylacio
accipiebatur pecunia ad ulla opera, quin adesset Regis, Scriba & Ponti-
ficis ejus numeratione. 4. Reg. 12. & 2. Paralipom. 24.

Est quidem Principis Ecclesie, Præpositos in suis privilegiis & li-
bertatibus conservare; verum ultra in malis, debet potius urboris Ec-
clesie providere: Republica enim habet curam, & Ecclesia est in Re-
publica, non Respublica sola in Ecclesia; ut ait Optat. Milevit. lib. 3. ad
Parmentian.

Sic & Concilium Generale Chalcedonense can. 26. & Carthagi-29
nense IV. cum viderent Episcopos dispensatione honorum sibi com-
muni abuti; statuerunt Episcopatibus Oeconomos pro bonis tem-
poralibus regendis, Episcopis administratione adempta. Quod & fir-
matum Concilio VII. Generali sub Imper. Justiniano I. vid. can. cum
papas. 9. qu. 3. can. Diaconum. can. volumus, quia. dist. 89. Novel. 6. 7.
& 133.

Cate.

INUS
SOMUS
Ecclesie

IV.

z

Ceterum prohibitio illa disponendi de fructibus Ecclesie, de qua illis non appropriandis, intelligitur de Clericis Beneficiariis habentibus administrationem; non de percipientibus fructus ex Ecclesia ratione mercedis; secund. Gloss. ad c. fin. ad verb. reservari. de offic. Ordin. et aut ratione laboris, aut magisterii. ut not. Gloss. fin. ad can. 12. de quibusdam. dist. 37.

TITULUS II.

De Bonorum Ecclesiasticorum Divisione Vulgari.

SUMMARIA.

1. Bona Ecclesiastica aut sunt Temporalia, aut Spirituality.	6. Cur Judæis.
2. Temporalia quæ.	7. Cur Christianis.
3. Spirituality quæ.	8. An hi ab earum præstatione possint eximi.
4. Debentur Divino Jure et Naturali ratione.	9. Papa earum præstationi potest derogare.
5. Hæc peperit præstandarum Decimarum necessitatem Judæis et Christianis.	10. Ob causam.
	11. Cur.
	12. Quomodo.

Bonorum Ecclesiasticorum vulgò quædam dicuntur temporalia, quædam spirituality. Abb. & Dd. in cap. considerare. de mon. c. quando. de judic. Temporalia vocant prædia & possessiones, quæ ex præcipuum aliorumque liberalitate obvenierunt; omni religione profana.

CORVINUS
De Per
et Benefic

G